

جمعه 16 شهریور 1397-26 ذی الحجه 1439-7 سپتامبر 2018

پایان جنگ دوم ایران و روس با شکست "عباس میرزا" ولیعهد فتحعلی شاه قاجار (1242 ق)

پایان جنگ دوم ایران و روس با شکست "عباس میرزا" ولیعهد فتحعلی شاه قاجار (1242 ق)

عهدنامه روم و انگلستان که در پی شکست ایران از روسیه در جنگ اول دو کشور به امضا رسید، مرز بین ایران و روسیه را به درستی معین نکرده بود. از این رو نارضایتی مردم تواحی ایرانی تمکک شده توسط روسها، باعث شد که شعله جنگ، بار دیگر فروزان شود. در ابتدا، پیروزی باقوای ایران بود، ولی بعدها، نیروهای روسی، ضربات سختی وارد آورده و بر اثر خیانت و نیز بدگویی بعضی از افراد، سپاه ایران شکست را پذیرا شد. تسخیر قلعه عباس آباد توسط روسها، امید ایران را به یأس تبدیل کرد و خواهان صلح گردید. پس از آن قرارداد ترکمانچای منعقد شد که به مراتب از عهدنامه روم و انگلستان شومتر بود. به موجب این قرارداد، ولایات وسیعی از ایران به روسیه الحاق گردید و امتیازات فراوانی به این دولت تعلق یافت.

رحلت حکیم و فیلسوف شهیر "سیدمحمدکاظم لواسانی" معروف به "عصّار" (1394 ق)

سیدمحمدکاظم حسینی لواسانی تهرانی معروف به عصار فرزند سیدمحمد، از علما، حکما و فلاسفه و بزرگ قرن چهاردهم هجری قمری و از معاصرین میرزا مهدی آشتیانی، احمد آشتیانی و فاضل تونی بوده است. وی تحصیلات خویش را در ایران و نجف گذراند و در محضر استادانی چون آخوند خراسانی و سیدالسّالکین احمد تهرانی حائری، به مدارج عالی اجتهاد رسید و مدت 14 سال در نجف به تدریس مشغول بود. علامه عصّار علاوه بر اطلاع جامع در فقه و اصول، در فلسفه نیز متبحر بلکه مبتکر و محقق بوده و علامه شعرانی و رفیعی قزوینی از او به نیکی، تجلیل کرده اند. از استاد، به ملاصدراي زمان نام برده شده است. علامه عصّار پس از بازگشت به تهران مأمور تدوین قانون مدنی ایران گشت. استاد ضمن تدریس اسفار در مدرسه و سیپهسالار، استاد فلسفه و دانشکده و حقوق و ادبیات نیز بوده و اعتقاد داشت دانشگاهها باید از مباحث علمی و فقهی برخوردار باشند. از این عالم روشنفکر، آثار ارزشمندی چون تفسیر فایحة الكتاب، رساله و کتاب، رساله وجود، رساله ای در جبر و اختیار، رساله ای در بداء و کتاب تذکرة المتّقین به جای مانده است. سیدمحمد کاظم حسینی لواسانی تهرانی، این استاد و فیلسوف بزرگ شرق در شب پنجشنبه 19 دی 1353 شمسی دار فانی را وداع کرد و در مقبره ابوالفتح رازی در ری مدفون گردید.

ولادت دانشمند برجسته "بهاءالدین عاملی" معروف به "شیخ بهایی" (953 ق)

شیخ بهاءالدین محمد عاملی معروف به شیخ بهایی از شاگردان شهید ثانی و یکی از علمای بزرگ شیعه و از افتخارات جهان اسلام می باشد. وی در سال 953 قمری در بعلبک لبنان به دنیا آمد و در طول حیات پربار خویش، مسافرت های زیادی به نقاط مختلف جهان داشت و از محضر اساتیدی برجسته در رشته های گوناگون استفاده نمود. شیخ بهایی در بسیاری از علوم مانند هیئت، نجوم، ریاضیات، تفسیر قرآن، فقه، اصول، علم حدیث، ادبیات فارسی و عربی، طب و مهندسی متبحر بود و در تمامی آن ها کتبی را به رشته و تحریر در آورد. وی اولین کسی است که یک دوره فقه غیر استدلالی به زبان فارسی نوشت. از صفات بارز شیخ بهایی بی اعتنایی به دنیا و دوری از ریاکاری است که با وجود داشتن مقامات بالایی علمی و مناصبی چون شیخ الاسلامی، به سوی علایق مادی گرایش پیدا نکرد. از شاگردان او می توان به ملاصدرا، ملامحمد تقی مجلسی و محقق سبزواری اشاره نمود. شیخ بهایی ده ها اثر ارزنده از خود به جای گذاشته است که: کشکول، اسرار البلاغه، اثني عشریات خمس، آربعین حدیثاً، جامع عباسی، عین الحیوة، بحرال حساب و... از آن جمله اند. آثار علمی و مهندسی شیخ بهایی را می توان در جای جای اصفهان مشاهده نمود. شیخ بهایی در 12 شوال 1030 قمری پس از یک بیماری چند روزه به سراي باقی شتافت و در مشهد مقدس به خاک سپرده شد.

تولد "ژرژ بوفون" محقق و طبیعی دان معروف فرانسوی (1709م)

ژرژ لویی بوفون طبیعی دان و نویسنده فرانسوی، در 7 سپتامبر 1709م در فرانسه به دنیا آمد. وی بیشتر عمر خود را صرف تحقیقات علمی کرد و نتایج این مطالعات را در کتاب تاریخ طبیعی در 36 جلد تالیف نمود. این کتاب مجموعه ای از اطلاعات علمی، تاریخ، زمین، گیاهان و جانوران و سنگها است و به سبکی ساده نوشته شده است. گرچه طرح این دائرة المعارف از بوفون بود اما در واقع با همکاری گروهی از دانشمندان و نویسندگان تحت نظارت وی نوشته شد. در واقع مدیریت بوفون در باغ سلطنتی پاریس و در اختیار داشتن مجموعه های از موزه تاریخ طبیعی باعث شد تا نقشه این طرح عظیم ریخته شود. بوفون در این مجموعه ابتدا درباره روش مطالعه و بحث پیرامون تاریخ طبیعی سخن گفته و آن گاه در موضوع نظریه خود درباره زمین و سپس تاریخ طبیعی انسان مطالبی مطرح می نماید و از جلد چهارم مطالعه جانوران آغاز می شود. مطالب 11 جلد بعدی به زندگی چهارپایان اختصاص دارد. ده جلد از این کتاب نیز به پرندگان و یازده مجلد آخر به کانیها و سنگها پرداخته است.

بوفون در سال 1753م به عضویت آکادمی علوم فرانسه پذیرفته شد و این به خاطر کامیابی و موفقیت وی در ارائه مجموعه تاریخ طبیعی بود. بوفون در سال 1763م؛ های پایانی عمر شهرتی فراوان کسب کرد به طوری که به پاسداشت مقام علمی وی، در زمان حیاتش مجسمه‌ای از وی ساختند و در محلی نصب کردند. وی آنچنان مورد تحسین و تشویق در سراسر اروپا قرار گرفت که برخی وی را "ارسطوی فرانسه" نامیدند. ژرژ لویی لوکلر کنت دو بوفون سرانجام در 16 آوریل 1778م در شصت و نه سالگی درگذشت.